

Miljøtilladelse til husdyrproduktion

Lyngvej 10, Hornslet

marts 2017

§ 10 Tilladelse til husproduktion

i henhold til Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, nr. 1572 af 20/12/2006.

	Tilladelse til husdyrproduktion på virksomheden Lyngvej 10, 8543 Hornslet
Virksomhedens navn:	Lyngvej 10
Adresse:	Lyngvej 10, 8543 Hornslet
CVR nr.:	32812740
CHR nr.:	28840
Matrikel nr.:	29a Skader By, Skader m.fl.
Virksomhedens ejer:	Anders Peter Steensen, Niels-Henry Steensen, Jens Eskild Steensen og Lars Jeppe Steensen
Ansøger:	Anders Peter Steensen, Niels-Henry Steensen, Jens Eskild Steensen og Lars Jeppe Steensen
Konsulent:	-
Tilsynsmyndighed:	Syddjurs Kommune Natur og Miljø

14.03.2017

Journal nr.
17/9708

Kontaktperson
Mille Rasch

Lundbergsvej 2
8400 Ebeltoft

Telefon 87 53 54 10
Telefax 87 53 59 95

Natur.miljoe@syddjurs.dk
www.syddjurs.dk

**Syddjurs Kommune
Natur og Miljø**

Klagefrist udløber
den 18.04.2017

Søgsmålsfristen udløber
den 16.09.2017

Mille Rasch
Biolog

Dennis H Jensen
Biolog

INDHOLDSFORTEGNELSE

LÆSEVEJLEDNING	3
IKKE-TEKNISK RESUMÉ	4
SYDDJURS KOMMUNES AFGØRELSE	8
VURDERING	10
Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	10
Husdyrhold og staldanlæg	12
Drift – herunder BAT	13
<i>BAT</i>	
<i>Staldindretning</i>	
<i>Foder</i>	
<i>Opbevaring og behandling af husdyrgødning</i>	
<i>Udbringning af husdyrgødning</i>	
<i>Energi og vandforbrug</i>	
<i>Management</i>	
Gener fra anlæg	16
<i>Lugt</i>	
<i>Fluer og skadedyr</i>	
<i>Støj</i>	
<i>Støv</i>	
<i>Transport</i>	
Forurening fra anlæg	18
<i>Ammoniak og natur</i>	
Påvirkning fra driften af arealerne	21
<i>Påvirkning af natur</i>	
<i>Nitrat til grundvand</i>	
<i>Nitrat til overfladevand</i>	
<i>Fosfor til overfladevand</i>	
SYDDJURS KOMMUNES SAMLEDE VURDERING	31
OFFENTLIGGØRELSE	31
KLAGEVEJLEDNING	31
LOVGRUNDLAG	33
BILAG	34

Bilagsoversigt

Bilag 1: Parter og andre høringsberettigede

Bilag 2: Situationsplan over ejendommen

Bilag 3: Beliggenhed af ejede og forpagtede udbringningsarealer samt aftalearealer

Bilag 4: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område

LÆSEVEJLEDNING

Miljøtilladelsen indledes med et *Ikke-teknisk resumé*, der er en opsummering af de væsentligste vurderinger vedrørende produktionens miljøpåvirkninger. Herefter følger en oversigt over de vilkår, der er stillet til den ansøgte bedrift. Overholdelse af kommunens vilkår er en forudsætning for, at den ønskede produktion kan gennemføres i henhold til miljøtilladelsen. I afsnittet *Syddjurs Kommunes afgørelse*, beskrives ansøgningen om miljøtilladelse kort og sagsbehandlingen af denne. Herefter er der en *Miljøteknisk redegørelse og vurdering*, hvori Syddjurs Kommunes vurdering fremgår og af de vilkår, kommunen stiller til den pågældende del af bedriften. Afslutningsvis beskrives *Syddjurs Kommunes samlede vurdering* samt *Offentliggørelse*. Bagerst forefindes en *Klagevejledning* samt en oversigt over det *Lovgrundlag* der ligger til grund for afgørelsen.

IKKE-TEKNISK RESUMÉ

Ansøgning om miljøtilladelse

Lyngvej 10 har den 30.01.2016 fremsendt ansøgning om ændring af den eksisterende § 10 tilladelse på ejendommen Lyngvej 10, 8543 Hornslet. Ændringen omfatter en ændring af den eksisterende smågrisestald fra dybstrøelsesstald til delvist fast gulv med mere end 75 % fast gulv. Samtidig skal den eksisterende gyllebeholder tages i brug. Den ny slagtesvinestald indrettes med dybstrøelse.

På ejendommen foreligger i dag en miljøtilladelse i henhold til § 10 i husdyrloven fra september 2016 til en produktion af 2.100 smågrise (7,2 - 32 kg), 2.100 slagtesvin (32 - 107 kg) samt 400 ænder svarende til sammenlagt 64,4 DE.

Ovenstående tilladelse er givet i forbindelse med etablering af et nyt staldanlæg til slagtesvinene samt en tilbygning til den eksisterende slagte- og smågrisestald mod nord. Staldene skal indrettes med dybstrøelse.

Der er med denne ansøgning om ændring af § 10 tilladelsen søgt om at få ændret den tilladte dybstrøelsesstald til smågrisene til en stald bestående af delvist fast gulv med mere end 75 % fast gulv. Gyllen skal ledes til en eksisterende gyllebeholder.

Den ny stald samt etablering af dyreholdet er på ansøgningstidspunktet ikke taget i brug endnu og vil blive behandlet som ny stald samt ny produktion i nedenstående.

Da størrelsen af det ansøgte husdyrhold overstiger 15 DE men er under 75 DE, er dyreholdet forpligtet af reglerne om godkendelse efter § 10 i Husdyrgodkendelsesloven.

Beliggenhed og planmæssige forhold

Virksomheden er beliggende i landzonen lige vest for Skader by og ca. 7,75 km nordvest for Hornslet. Ejendommen er registreret som en ejendom med landbrugspligt. Udvidelsen fra september 2016 sker i forbindelse med etablering af en ny slagtesvinestald samt en tilbygning mod nord til den eksisterende slagte- og smågrisestald. Den nye slagtesvinestald etableres i tilknytning til det eksisterende staldbyggeri og vil fra alle sider være omkranset af eksisterende bygninger. Udsynet hertil vil derfor være meget begrænset. Der er søgt og givet dispensation i fht. afstandskrav til naboskel.

Staldindretning og drift

Slagtesvinestalden er indrettet med fast gulv og dybstrøelse. Smågrisestalden skal indrettes med delvist fast gulv med mere end 75 % fast gulv. Ænderne går i en hal med dybstrøelse.

BAT (bedste tilgængelige teknik)

Da der er tale om en afgørelse i henhold til § 10 i husdyrloven, er det kommunens vurdering, at ved overholdelse af den generelle lovgivning (husdyrgødningsbekendtgørelsen), er BAT opfyldt.

Gødningshåndtering

Dybstrøelse svarende til en produktion på 53,8 DE fra grisene samt 0,5 DE fra ænderne opbevares i markstak efter gældende regler eller køres direkte ud og udbringes herefter på egne arealer. Gylle fra 10,1 DE fra grisene opbevares i egen beholder på 1.015 m³.

Forurening og gener fra anlæg

Ammoniak

Anlægget er beliggende mere end 300 m fra nærmeste naturområde og er dermed ikke omfattet af afskæringskriterierne i bilag 3. Syddjurs Kommune har vurderet, at husdyrbrugets ammoniakemission ikke vil medføre væsentlige påvirkninger på naturområder eller arter omfattet af husdyrlovens § 23 stk. 2, og at der ikke er særlige forhold, som nødvendiggør en skærpelse af de generelle beskyttelsesniveauer, som findes for natur.

Lugt

Idet afstanden er forholdsvis lang til såvel naboer som byzone samt samlet bebyggelse, og da der er tale om et mindre dyrehold, er det vurderet, at kravet til lugt er overholdt.

Transport

Antallet af transporter vil stige marginalt med den ansøgte drift, men på baggrund af ansøgers beskrivelse af transport og de stillede vilkår, vil størstedelen af transporterne ske indenfor normal arbejdstid, og dermed ikke medføre væsentlige gener.

Påvirkning fra arealerne

Udbringningsarealerne udgør 46,43 ha ejede og forpagtede arealer. Der er ingen aftalearealer tilknyttet produktionen.

Der er ingen ejede eller forpagtede udbringningsarealer, der er beliggende umiddelbart op til eller skråner ned mod beskyttede terrestriske naturområder. Syddjurs Kommune vurderer, at projektet ikke væsentligt vil forringe tilstand og levevilkår for arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV. Det er kommunens vurdering, at udbringning af husdyrgødning på markarealerne er foreneligt med habitatdirektivforpligtelsen og beskyttelsen af arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Nitrat til grundvand

Der er ingen arealer beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde for drikkevand.

Nitrat til overfladevand

De ejede og forpagtede arealer overholder kravene i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, og der er ikke behov for at stille skærpede vilkår i henhold til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 4, idet udvaskningen af nitrat fra det ansøgte projekt under hensyntagen til habitatbekendtgørelsens § 7 samt forsigtighedsprincippet ikke vurderes at kunne medføre en skadesvirkning på overfladevande (vandløb, søer og marine overfladevande) eller på Natura 2000-områder hverken i sig selv eller i kumulation med andre projekter.

Fosfor til overfladevand

Terrænet ned til vandløb på udbringningsarealerne hælder ikke i en sådan grad, at der er risiko for negativ påvirkning af vandløbene ved direkte afstrømning. Der er ingen af arealerne, der er beliggende i fosforklasse, og det vurderes, at det ansøgte projekt ikke vil kunne medføre en skadesvirkning på overfladevande eller Natura 2000-områder hverken i sig selv eller i kumulation med andre projekter.

Ekstern høring

Da anlægget kun ligger 400 m fra grænsen til Favrskov Kommune, er denne kommune blevet spurgt, om de ønsker at udarbejde et høringssvar. Idet nærmeste naturområde i Favrskov kommune er beliggende mere end 300 meter fra anlæg og arealer ser Favrskov Kommune ingen grund til, at ansøgningen skal i høring.

Godkendelse - samlet vurdering

Syddjurs Kommune vurderer, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne tilladelse overholdes.

Vilkår

Generelle vilkår:

1. Tilladelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på virksomheden Lyngvej 10, 8543 Hornslet, med CVR nr. 32812740. Til virksomheden er tilknyttet husdyrproduktionen vedrørende CHR nr. 28840.
2. Virksomheden skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet af d. 04.07.2016 og med de vilkår der fremgår af tilladelsen.
3. Et eksemplar af nærværende afgørelse skal til enhver tid være tilgængeligt på virksomheden. De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
4. Udnyttelsesfristen på det ansøgte projekt er 2 år.

Vilkår vedr. beliggenhed og planmæssige forhold:

5. Den nye stald skal etableres i samme højde som det eksisterende byggeri og med den placering, der er angivet på bilag 2.

Vilkår til husdyrhold og staldanlæg:

6. Husdyrbruget tillades drevet med en årlig produktion på maksimalt 2.100 stk. smågrise (7,2-32 kg), 2.100 slagtesvin (32-107 kg) og 400 ænder svarende til i alt 64,4 DE beregnet efter nugældende husdyrgødningsbekendtgørelse.
7. Dyreholdet på ejendommen skal placeres i stalde og med vægtintervaller og stipladser, som angivet i tabel 1.
8. Følgende produktionsparametre skal kunne dokumenteres, f.eks. via gødningsregnskabet eller en effektivitetskontrol (e-kontrol):
 - Antal slagtesvin samt ind- og afgangsvægt heraf
 - Antal smågrise samt ind- og afgangsvægt
 - Antal ænder

Vilkår vedr. staldindretning:

9. Den eksisterende smågrisestald skal indrettes med delvist fast gulv med minimum 75 % fast gulv. Den ny slagtesvinestald skal indrettes med dybstrøelse, som beskrevet i ansøgningsmaterialet.

Vilkår til fodring:

10. Der skal tilsættes fytase til foderet til slagtesvinene.
11. Der skal anvendes fasefodring til såvel smågrise som slagtesvin.

Vilkår til opbevaring og behandling af husdyrgødning:

12. Dybstrøelsen fra svinestaldene samt fra hallen til ænderne skal opbevares på møddingsplads eller i markstak efter gældende regler eller køres direkte ud og pløjes ned. Gyllen fra smågrisene skal opbevares i den eksisterende beholder eller i tilsvarende godkendt beholder.

Vilkår til udbringning af husdyrgødning:

13. Der må højst udbringes 64,4 DE på de udbringningsarealer, der fremgår af bilagene 3. Dette svarer til max 1,39 DE per ha. Gødningen er fordelt på 53,8 DE i dybstrøelse fra slagtesvin samt 0,5 DE i dybstrøelse fra ænderne og 10,1 DE i gylle fra smågrisene.
14. Dokumentation i form af kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) m.v. opbevares i mindst 5 år og forevises på forlangende.
15. Der må ikke anvendes andet organisk materiale på udbringningsarealerne.
16. Gødning skal i videst muligt omfang udbringes i dagtimerne, og udbringning i weekender og på helligdage skal så vidt muligt undgås.

Vilkår til minimering af gener fra anlæg:

17. Driften må ikke medføre væsentlige gener for omboende, herunder gener fra, lys, støv, støj, transport eller lignende.
18. Der skal til stadighed tilstræbes vedligeholdelse, renholdelse og ryddelighed på virksomhedens indendørs og udendørs arealer, således at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr. Herunder skal foder opbevares, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.
19. Der skal foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet. Bekæmpelse skal desuden foretages på Syddjurs Kommunes forlangende.
20. Landbrugsdriften på ejendommen må ikke give anledning til lugtgener, som af Syddjurs Kommune vurderes til at være væsentlige, uden for ejendommens areal. Staldbelægningen må derfor på intet tidspunkt overstige det ansøgte husdyrhold.
21. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere anlægsgener for omboende end forventet, skal virksomheden lade udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne, som godkendes af kommunen, og derefter gennemføre denne. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af virksomheden.
22. Transport skal i videst muligt omfang foregå indenfor normal arbejdstid.
23. Ved transport af husdyrgødning på offentlige veje skal ske, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal gødningen straks opsamles, og der skal efterfølgende rengøres.

Vilkår til nitratudvaskning:

24. Der skal på egne og forpagtede arealer hvert år etableres 8 % efterafgrøder udover de til enhver tid gældende lovpligtige efterafgrøder. De ekstra efterafgrøder skal følge de samme regler, som er gældende for de lovpligtige efterafgrøder. Det påhviler den ansvarlige for driften at kunne fremvise beregninger ved kommunens tilsyn, der dokumenterer, at kravet er overholdt.

SYDDJURS KOMMUNES AFGØRELSE

Afgørelse

På grundlag af det foreliggende materiale meddeler Syddjurs Kommune tilladelse til udvidelse af husdyrproduktionen på virksomheden Lyngvej 10, Hornslet. Tilladelsen meddeles i henhold til § 10 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug (1572 af 20/12/2006 med senere ændringer) – herefter kaldet Husdyrgodkendelsesloven.

Tilladelsen er samtidig en accept efter §§ 35 og 36 – om ændring og udvidelse af dyrehold og anlæg for eksisterende husdyrbrug - i Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv., nr. 1324 af 15/11/2016 - herefter kaldet Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Omfang

Tilladelsen for Lyngvej 10, Hornslet omfatter husdyrbrugets anlæg og dyrehold, samt samtlige arealer som drives under samme CVR-nummer: 32812740. Ved et "husdyrbrug" forstås ifølge Husdyrgodkendelsesloven § 3 en ejendom, hvorpå der er et dyrehold af mere end 3 dyreenheder, dyreholdet med tilhørende stalde og lign., gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg samt øvrige faste konstruktioner og tilhørende arealer." Ved begrebet "anlæg" forstås ifølge Husdyrgodkendelsesloven § 3 "dyreholdet med tilhørende stalde og lignende, samt husdyrbrugets gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg."

Tidligere meddelte lokaliseringsgodkendelser, miljøgodkendelser eller VVM-afgørelser efter hhv. daværende gældende husdyrgødningsbekendtgørelse, miljøbeskyttelseslov og planlovens samlebekendtgørelse bortfalder ved meddelelsen af denne tilladelse.

Tilladelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i dyrehold, stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udspretningsareal og lignende, før ændringen er anmeldt til og godkendt af kommunen.

Afgørelsen meddeles under forudsætning af, at de stillede vilkår overholdes.

Udnyttelsesfrist

Udnyttelsesfristen for tilladelsen er 2 år. Vilklårene i denne tilladelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra den dato, hvor tilladelsen tages i brug.

Hvis dele af tilladelsen ikke er udnyttet ved udløbet af udnyttelsesfristen, bortfalder den ikke-udnyttede del af tilladelsen. Med udnyttet menes, at der inden fristens udløb er indgået en retligt bindende aftale med relevante håndværkere eller entreprenører om udførelse af bygge- og anlægsarbejdet, herunder et tidspunkt for udførelsen. Det er tillige en forudsætning for overholdelse af fristen, at den udnyttelse, der er påbegyndt inden fristens udløb, fortsættes og færdiggøres i et rimeligt tempo og normalt skal være afsluttet inden for et år efter fristens udløb. Et påbegyndt byggeri kan således ikke afbrydes i en længere periode og derefter genoptages.

Kontinuitetsbrud

Hvis den meddelte tilladelse ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år, medmindre andet fremgår af tilladelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser der skyldes naturlige produktionsudsving, brand og sygdom i besætningen betragtes som kontinuitetsbrud.

Andre love

Miljøtilladelsen omfatter ikke andre nødvendige tilladelser end de anførte, og er ikke en tilkendegivelse af, at andre love er overholdt, for eksempel byggeloven, dyreværnsloven eller landbrugsloven. Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser, også selvom disse regler eventuelt bliver skærpede i forhold til denne tilladelse.

Generelle vilkår:

1. Tilladelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på virksomheden Lyngvej 10, 8543 Hornslet, med CVR nr. 32812740. Til virksomheden er tilknyttet husdyrproduktionen vedrørende CHR nr. 28840.
2. Virksomheden skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet af d. 04.07.2016 samt 29.01.2017 og med de vilkår der fremgår af tilladelsen.
3. Et eksemplar af nærværende afgørelse skal til enhver tid være tilgængeligt på virksomheden. De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
4. Udnyttelsesfristen på det ansøgte projekt er 2 år.

VURDERING

Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

Beliggenhed og planmæssige forhold

Kommunen skal vurdere projektet i forhold til Husdyrgodkendelseslovens § 6 om forbudzoner for etablering, udvidelse og ændring af eksisterende husdyrbrug for mere end 3 DE, der medfører forøget forurening. Dette vedrører afstandskrav til byzone, sommerhusområder, områder lokalplanlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. For nybyggeri vurderes afstandskravene i Husdyrlovens §§ 6 og 8 vedr. minimumsafstande til hhv. vandforsyning, vandløb, offentlig og privat fællesvej, beboelse og naboskel m.v., samt afstande til byzone, sommerhusområder og lokalplanlagte områder. Herudover vurderes (for nybyggeri) husdyrbrugets beliggenhed i forhold til forskellige bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv. samt husdyrbrugets placering i landskabet med hensyn til landskabelige værdier.

Ejendommens lokalisering er i overensstemmelse med gældende afstandskrav og vurderes, såfremt de meddelte vilkår for lugt, støv, lys og støj (se senere) overholdes, ikke at medføre uacceptable gener for omkringboende.

Udvidelsen sker i forbindelse med etablering af en ny slagtesvinestald samt en tilbygning mod nord til den eksisterende slagte- og smågrisestald (se Bilag 2). Der er derfor vurderet på afstandskrav samt foretaget en landskabsvurdering heraf.

Afstandskrav i henhold til § 6 og § 8

Afstandskrav i henhold til § 6

Anlæg og dyrehold er placeret mere end 50 meter fra de afstande, der er angivet i husdyrlovens § 6. Afstanden til nærmeste nabo (Lyngvej 12) er 331 meter, afstand til nærmeste byzone (Voldum) er 1,4 km nordvest for ejendommen. Der er mere end 1,2 km til område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål m.m.

Afstandskrav i henhold til § 8

Alle afstandskrav med undtagelse af afstandskrav til naboskel i henhold til husdyrgodkendelseslovens § 8 er overholdt, se tabellen herunder.

Afstand til	Krav	Afstand
Vandforsyningsanlæg	25	> 25 meter
Almene vandforsyningsanlæg	50	> 50 meter
Vandløb (dræn) og søer	15	Ca. 157 meter
Offentlig vej eller privat fællesvej	15	276 meter
Levnedsmiddelvirksomhed	25	> 25 meter
Beboelse på samme ejendom	15	Ca. 25 meter
Naboskel	30	Hhv. 7 og 22 meter

Idet afstandskravet til naboskel ikke er overholdt, er der søgt om dispensation i henhold til naboskel. Nabomatriklen består af et landbrugsareal, der er opdyrket. Der er foretaget en høring af ejer af naboskel, og der er ikke kommentarer til høringen. Kommunen meddeler dermed dispensation fra afstand til naboskel.

Bygge- og beskyttelseslinjer

Ejendommen er beliggende udenfor bygge- og beskyttelseslinjer.

Landskabsvurdering

Ejendommen er beliggende i landzonen lige vest for Skader by og ca. 7,75 km nordvest for Hornslet. Ejendommen er registreret som en ejendom med landbrugspligt.

Ejendommen er beliggende i et område ved Villendrup og er en del af Mørke Moræneplateau. Landskabet vest for Skader Å er et udpræget bundmoræneområde med få relativt flade og brede bakker og modsvarende lave dalstrøg.

Nord for Halling Skov udgør en 83 meter høj bakke det dominerende bakkeparti. Herfra falder landskabet blødt ned mod Halling Bæk mod syd. Den lave men brede ådal, som dominerer den sydlige del af området, kan opleves fra Hyacintvej og ikke mindst fra Villendrupvej. Udsigten over ådalen fra bebyggelsen langs Erantisvej i den sydlige del af landsbyen Halling, udgør afgjort en herlighedsværdi.

Den 84 meter høje bakke Bavnehøj umiddelbart nord for kommunegrænsen præger hele det nordlige område, der falder jævnt fra Bavnehøj og ned mod Skader Å.

I landbrugsmæssig henseende er området domineret af store gårde og store markenheder. Det er et homogent moderne landbrugslandskab med et minimum af hegn, diger og ikke-dyrkningsrelateret bevoksning. Fire større vindmøller i en linje nord for Halling understreger områdets karakter af produktionslandskab. Den ret befærdede Voldumvej er først og fremmest en nord-sydgående gennemgangsvej. Den var tidligere hovedlandevej mellem Århus og Randers og et ældre vejforløb af den gamle vej gennem Halling eksisterer endnu.

Landsbyen Skader, er usædvanlig derved, at landsbyen – med undtagelse af kirken – ligger på skråningerne eller i bunden af den ret dybe og smalle vandløbsdal omkring Skader Å. Det tætte eller måske rettere lidt sammenklemte indtryk man får af landsbyen gør omvendt, at den virker intim på en måde, der overrasker, når man "falder" over den første gang. I øvrigt opdager man først landsbyen umiddelbart før man kører ind eller rettere ned i den. Skader syner ikke i det omgivende landskab, men er desto mere med til at give såvel åen som ådalen en særlig karakter med et sydlandsk tvist.

De tre større gårde vest for landsbyen, som vel er at betragte som en del af Skader by, opleves mere som en del af Villestrupområdets moderne landbrugslandskab, end som en del af landsbyen Skader.

Udvidelsen sker i forbindelse med etablering af en ny slagtesvinestald samt en tilbygning mod nord til den eksisterende slagte- og smågrisestald. Den ny slagtesvinestald etableres i tilknytning til det eksisterende staldbyggeri og vil fra alle sider være omkranset af eksisterende bygninger. Udsynet hertil vil derfor være meget begrænset. Det vurderes derfor, at den landskabelige påvirkning ved etablering af den nye stald vil være minimalt og stort set ikke eksisterende.

Områdeudpegninger

Ejendommen er beliggende udenfor områder, der er geologisk bevaringsværdige, udenfor områder der er udpeget som værdifulde kulturmiljøer og udenfor bevaringsværdige landskaber.

Ejendommen er beliggende indenfor område, der er udpeget som særlig værdifuldt landbrugsområde. Denne udpegnings sætter ikke restriktioner i forhold til det ansøgte.

Fredninger

Ejendommen er beliggende udenfor fredede fortidsminder og udenfor fredninger.

Vilkår vedr. beliggenhed og planmæssige forhold:

5. Den nye stald skal etableres i samme højde som det eksisterende byggeri og med den placering, der er angivet på bilag 2.

Husdyrhold og staldanlæg

Husdyrhold og staldanlæg

På ejendommen foreligger en § 10 tilladelse fra d. 09. september 2016 til en årsproduktion på 2.100 smågrise (7,2 - 32 kg), 2.100 slagtesvin (32 - 107 kg) samt 400 ænder svarende til sammenlagt 64,4 DE. D. 29. januar 2017 blev der ansøgt om en ændring staldsystemet i smågrisestalden, således at der fremadrettet ønskes en indretning med delvist fast gulv med mere end 75 % fast gulv. Den ny slagtesvinestald skal indrettes med dybstrøelse. Tabel 1 viser husdyrholdets sammensætning efter udvidelsen:

Tabel 1.

Dyretype	Staldsystem	Antal	Vægtklasse	Antal DE
Smågrise	Delvist fast gulv (> 75 % fast gulv)	2.100	7,2-32 kg	10,1
Slagtesvin	Dybstrøelse	2.100	32-107 kg	53,8
Ænder	Dybstrøelse	400	-	0,5

Det er størrelsen og sammensætningen af et husdyrhold der er afgørende for produktionens miljømæssige belastning, hvorfor der stilles vilkår om, at den angivne årsproduktion og sammensætning af dyrehold overholdes.

Der sker en udvidelse af den eksisterende slagtesvineproduktion samt i antallet af smågrise. Antallet af ænder forbliver det samme. Der bygges en ny tilbygning til den eksisterende stald i forbindelse med udvidelsen. Stalden indrettes til slagtesvin med dybstrøelse. Den eksisterende smågrisestald indrettes med delvist fast gulv med en andel af fast gulv på mere end 75 %.

Antallet af dyr samt vægten skal overholdes, og der er derfor sat vilkår hertil.

Vilkår til husdyrhold og staldanlæg:

6. Husdyrbruget tillades drevet med en årlig produktion på maksimalt 2.100 stk. smågrise (7,2-32 kg), 2.100 slagtesvin (32-107 kg) og 400 ænder svarende til i alt 64,4 DE beregnet efter nugældende husdyrgødningsbekendtgørelse.
7. Dyreholdet på ejendommen skal placeres i stalde og med vægtintervaller og stipladser, som angivet i tabel 1.
8. Følgende produktionsparametre skal kunne dokumenteres, f.eks. via gødningsregnskabet eller en effektivitetskontrol (e-kontrol):
 - Antal slagtesvin samt ind- og afgangsvægt heraf
 - Antal smågrise samt ind- og afgangsvægt
 - Antal ænder

Drift- herunder BAT

Kommunens BAT-vurdering

BAT princippet er en forpligtigelse til at vælge den mest moderne teknologi som, set ud fra en helhedsvurdering, forebygger og begrænser virksomhedens forurening mest muligt. Ved vurderingen af, om denne forpligtigelse er overholdt, skal der først og fremmest lægges vægt på, hvad der kan opnås, i hvilket omfang det er påkrævet at anvende rensningsforanstaltninger, og om der er behov for yderligere foranstaltninger for at begrænse forureningen.

Syddjurs Kommune vurderer, at når det gælder kravet om anvendelse af BAT for husdyrbrug, der søger en tilladelse efter § 10 i husdyrgodkendelsesloven, er udgangspunktet, at den generelle regulering er tilstrækkelig, når der ikke er særlige forhold, der taler for yderligere BAT tiltag. Det vil sige, at virksomheden overholder den til enhver tid gældende husdyrgødningsbekendtgørelse, som fastsætter minimumskrav til indretning af stalde, kapacitet af gødningsopbevaringsanlæg, krav til opbevaring af gødning, ensilage, spildevand mv., krav til indretning af afløb og til drift samt vedligeholdelse.

Vilkår vedr. BAT:

Ingen vilkår

Staldindretning - kommunens bemærkninger og vurdering

Udvidelsen sker i forbindelse med etablering af en ny stald som tilbygning til den eksisterende stald. Den ny stald indrettes som slagtesvinestald med dybstrøelse i hele stalden. Den eksisterende smågrisestald ønskes indrettet med delvist fast gulv med en andel af fast gulv på mere end 75 %. Dette staldsystem er det mest optimale og samtidig det staldsystem med den laveste ammoniakfordampning. Stalden etableres med ligetrykventilation. Det anses derfor for at være BAT.

Med baggrund i redegørelsen fremsendt af ansøger, finder Syddjurs Kommune det ikke proportionelt at kræve anvendelse af yderligere staldteknologi end det beskrevet i de eksisterende anlæg.

Slagtesvinene går på dybstrøelse, hvilket er dyrevelfærdsmæssigt det bedste staldsystem til såvel grisene som ænderne. Stalden er indrettet med naturlig ventilation, hvilket er med til at give et godt indeklima til dyrene.

Vilkår vedr. staldindretning:

9. Den eksisterende smågrisestald skal indrettes med delvist fast gulv med minimum 75 % fast gulv. Den ny slagtesvinestald skal indrettes med dybstrøelse, som beskrevet i ansøgningsmaterialet.

Foder

I forbindelse med fodring anvendes der følgende teknologier for at sikre en optimal udnyttelse af foderet og dermed minimering af mængden af overskydende næringsstoffer fra produktion:

- Foderplanen udarbejdes i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden inden for fodring. Fodringen optimeres således løbende ved inddragelse af nyeste viden.
- Der anvendes fytasetilsætning til foderet samt fasefodring.

Samlet vurdering af foder

Syddjurs Kommune vurderer, at der ikke er grundlag for at kræve yderligere foderoptimering for at leve op til lovens krav til miljøpåvirkning.

Vilkår til fodring:

10. Der skal tilsættes fytase til foderet til slagtesvinene.
11. Der skal anvendes fasefodring til såvel smågrise som slagtesvin.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning

Opbevaring af gødning

Der findes en gyllebeholder på ejendommen på 1.050 m³. Beholderen skal benyttes til opbevaring af 10,1 DE gylle fra smågrisene. Beholderen er ikke været anvendt i en længere periode, men har fået foretaget beholderkontrol. Der anvendes naturligt flydelag på beholderen.

Den resterende gødning (svarende til 53,8 DE i dybstrøelse fra slagtesvinene samt 0,5 DE i dybstrøelse fra ænderne) forefindes som dybstrøelse og opbevares i markstak efter udkørsel. Det skal gøres opmærksom på, at markstakken skal behandles og håndteres efter gældende regler. Disse kan findes i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Bemærk at dybstrøelsen skal have ligget på stald eller mødding mindst 3 måneder, inden den anbringes i markstak.

Ifølge Husdyrgødningsbekendtgørelsen skal husdyrbrug kunne dokumentere, at der er adgang til en opbevaringskapacitet svarende til mindst 9 måneders gødningsproduktion. Idet der kun opbevares flydende husdyrgødning svarende til 10,1 DE på ejendommen svarer det til mere end 40 måneder opbevaringskapacitet, samt at dybstrøelsen køres direkte ud og lægges i markstak, er der ikke fremsendt erklæring om tilstrækkelig opbevaringskapacitet.

Syddjurs Kommune vurderer, at den ansøgte produktion lever op til kravene med hensyn til opbevaring af husdyrgødning, Syddjurs Kommune mener ikke, der er belæg for at stille skærpede krav til opbevaringsmåden og opbevaringskapaciteten af husdyrgødningen.

Behandling af husdyrgødning

For at forhindre spild og forurening af jord og grundvand skal al håndtering foregår under opsyn, således at spild kan opsamles og evt. gener for omgivelserne begrænses. Syddjurs Kommune vurderer, at behandling af gylle med den beskrevne drift og de stillede vilkår ikke vil give anledning til væsentlig gener for omkringboende.

Vilkår til opbevaring og behandling af husdyrgødning:

12. Dybstrøelsen fra slagtesvinestaldene samt fra hallen til ænderne skal opbevares på møddingsplads eller i markstak efter gældende regler eller køres direkte ud og pløjes ned. Gyllen fra smågrisene skal opbevares i den eksisterende beholder eller i tilsvarende godkendt beholder.

Udbringning af husdyrgødning

Til ejendommen hører 36,53 ha ejede udbringningsarealer. Derudover forpagtes der 9,9 ha til ejendommen. Disse arealer vil modtage 54,3 DE i dybstrøelse samt 10,1 DE i gylle svarende til gødningsproduktionen fra egen besætning.

Beliggenheden af egne og forpagtede udbringningsarealer fremgår af bilag 3.

Der er et samlet areal på ejendommen på 48,94 ha.

Der afsættes ikke gødning til andre end ejede og forpagtede arealer, ligesom der ikke tilføres arealerne gødning fra andre besætninger.

Ansøger oplyser, at der ikke tilføres gødning til stejlt hældende marker samt ved vandløbsbrinker. Gødskning sker så tæt som muligt før den maksimale afgrødevækst og optagelse af næringsstoffer finder sted. Der tilføres ikke gødning til jorden, når marken er vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket. Så vidt muligt udbringes gødningen på hverdage i dagtimerne.

Der stilles vilkår om, at der ikke må udbringes anden organisk gødning på arealerne.

Der stilles ligeledes vilkår om, at gødning så vidt det er muligt, skal udbringes i dagtimerne, hvor der er mindre sandsynlighed for, at folk er hjemme, samt at undgå udbringning i weekender og helligdage. Kommunen er opmærksom på, at gødning ofte udbringes i en relativ kort og koncentreret periode, og at der i spidsperioder kan forekomme kørsel tidlig morgen og sen aften. Det er endvidere godt landmandskab at være opmærksom på vindretning i forhold til nabohusene.

Ejendommen er underlagt de generelle lovkrav med hensyn til udbringning af husdyrgødning. I henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen må der ikke f.eks. køres husdyrgødning på stærkt skrånende arealer, og der må ikke køres husdyrgødning ud på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Med de stillede vilkår finder Syddjurs Kommune, at udbringning af husdyrgødning sker på en tilfredsstillende måde.

Vilkår til udbringning af husdyrgødning:

13. Der må højst udbringes gødning fra egen besætning svarende til 64,4 DE på de udbringningsarealer, der fremgår af bilagene 3. Dette svarer til max 1,39 DE per ha. Gødningen er fordelt på 53,8 DE i dybstrøelse fra slagtesvin samt 0,5 DE i dybstrøelse fra ænderne og 10,1 DE i gylle fra smågrisene.
14. Dokumentation i form af kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) m.v. opbevares i mindst 5 år og forevises på forlangende.
15. Der må ikke anvendes andet organisk materiale på udbringningsarealerne.
16. Gødning skal i videst muligt omfang udbringes i dagtimerne, og udbringning i weekender og på helligdage skal så vidt muligt undgås.

Gener fra anlæg

Lugt

Lugt fra staldanlæg

Staldanlægget er beliggende omkring 1,45 km syd for Voldum, der er nærmeste byzone. Nærmeste samlede bebyggelse er Skader by ca. 1000 m øst for staldanlægget. Den nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er omkring 336 meter syd fra staldanlægget.

Der er ikke anvendt særlige teknologier til begrænsning af lugt.

På grund af dyreholdets forholdsvis begrænsede størrelse og afstandene til omkringboende vurderes det, at lugtgenegrænsen vil være overholdt.

Da der er primært er tale om stalde med naturlig ventilation, vil det forventes, at gennemsnitstemperaturen over året vil være lavere end i en lukket stald, og samtidig vil lugtemissionen hurtigere fortyndes. Smågrise-stalden ventileres med ligetryks ventilation. Det drejer sig kun om en lille andel af det samlede dyrehold der går i stalde med mekanisk ventilation. Idet der primært anvendes stalde med naturlig ventilation forventes lugtgenerne at være begrænset i forhold til en tilsvarende produktion med anvendelse af stalde med mekanisk ventilation.

For at begrænse lugtemissionen fra staldene yderligere skal der sikres en god staldhygiejne, og for at sikre omkringboende mod væsentlige lugtgener, er der stillet vilkår om afhjælpende foranstaltninger, hvis kommunen vurderer, at der opstår væsentlige lugtgener.

Lugt ved håndtering og udbringning af gylle

Udover selve staldanlægget, kan håndtering af gødning uden for staldanlægget give anledning til lugtgener. Gødningen håndteres primært som dybstrøelse, der anbringes i markstak, som overdækkes med luft og vandtæt materiale i henhold til gældende lovgivning. Ca. 10,1 DE håndteres som gylle. Dette svarer til en årlig produktion på 302 t/år. Denne mængde opbevares i godkendt beholder med naturligt flydelag. På denne baggrund forventes lugten herfra at være minimal. Der kan dog forekomme begrænsede lugtgener i forbindelse med udbringning af gødningen samt ved omrøring af gyllebeholderen. Dybstrøelsen skal pløjes ned indenfor 6 timer efter udbringning. Under selve udbringningen af gødningen kan der derfor opstå lugtgener af kortere varighed. Størstedelen af bedriftens udspretningsareal er placeret relativt isoleret omkring ejendommen. Det forventes derfor, at gener i lokalområdet i forbindelse med udbringning af dybstrøelse, er be-

grænsede. På grund af afstanden til nærmeste nabo samt det faktum at der kun er tale om en meget begrænset mængde gylle forventes gener i forbindelse med omrøring at være yderst begrænset.

Det vurderes ud fra ovennævnte, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende for et landbrug af denne størrelse, og med de stillede vilkår vurderer Syddjurs Kommune, at den ansøgte produktion ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener for omkringboende til produktionen.

Fluer og skadedyr

Ansøger oplyser, at der er god orden i og omkring staldanlægget. Derudover er der et højt hygiejniveau i stalden. Til bekæmpelse af fluer i staldene anvendes fluebekæmpelsesmidlet Neporex, der tilsættes dybstrøelsen, hvorved larver mm. dør. Midlet er yderst effektivt. Rotter bekæmpes ved behov ved kontakt til et autoriseret bekæmpelsesfirma.

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise mv.), som straks skal afhjælpes, samt gener fra fluer som skal bekæmpes effektivt, hvorfor der stilles vilkår herom. Det er oplyst, at der holdes rent og rydeligt på udenomsarealer såvel som i staldene, hvilket er med til at holde fluegener nede på et minimum. Hvis der i forbindelse med dyreholdet observeres gener fra skadedyr (rotter med videre), er der sat vilkår om, at disse straks skal afhjælpes. Syddjurs Kommune vurderer, at ved overholdelse af disse vilkår, vil den ansøgte produktion ikke medføre væsentlige problemer med fluer eller andre skadedyr. Bemærk at retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet opdateres 1 gang årligt.

Støj

Der er ingen væsentlige støjkloder på bedriften, da der er naturlig ventilation og ingen indblæsning af korn mm. Eneste støjkilde kan være i forbindelse med transporter og ved fodring af dyrene. De primære kilder til støj er fra transporterne til og fra ejendommen og ved fodring af dyrene og fra selve dyreholdet i det hele taget. Da afstanden til nærmeste nabo er knap 400 m, er det vurderet, at det ansøgte ikke vil give en øget støjpåvirkninger af omgivelserne, som vil virke generende for de omkringboende.

Syddjurs Kommune vurderer, at støj fra produktionen på ejendommen ikke forventes at give anledning til væsentlig gene for de omkringboende. Der er stillet vilkår om, at såfremt Syddjurs Kommune vurderer det nødvendigt, kan der kræves, at virksomheden for egen regning dokumenterer, at støjbidraget ikke overskrider niveauet i de generelle regler. Støjmålingen kan kun kræves udført en gang årligt, medmindre seneste måling viser, at støjvilkårene ikke overholdes. Støjgrænserne vedrører de stationære støjkloder. Normal kørsel med traktorer og landbrugsmaskiner i dagtimerne er ikke omfattet af støjgrænserne.

Støv

Ansøger oplyser, at staldene og ventilationen renholdes for at minimere mængden af støv både i og udenfor stalden. Der kan forekomme støv i forbindelse med tildeling af halm til dyrene og ved foderhåndtering, men sidstnævnte sker primært i lukkede systemer inde i stalden, hvorved støv minimeres. Der er ingen kendte støvgener fra ejendommens dyrehold, mens støv ved markdriften må påregnes.

På baggrund af afstanden til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone forventes støvgener fra gården ikke at give væsentlige problemer. Dog henvises der til god landmandspraksis, således at støvgener begrænses mest muligt. Dette kan blandt andet gøres ved, at al transport til og fra virksomheden foregår ved hensynsfuld kørsel, og ved at alle aktiviteter på bedriften planlægges, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Syddjurs Kommune vurderer hermed, at der ikke vil være væsentlige støvgener fra produktionen, men stiller vilkår til, at såfremt der opleves gener, skal der udarbejdes en handlingsplan til minimering heraf.

Lys

Ansøger oplyser, at der bliver brugt lysstofrør ved gennemgang af grisene og ved arbejde i stalden, og ellers er det dagslys. Der er udendørsbelysning på ejendommen, der tændes efter behov.

Der er ingen nabobeboelser i umiddelbar nærhed af staldanlægget, hvorfor lyset ikke forventes at medføre gener for omkringboende. Syddjurs Kommune vurderer, at eventuelle lysgener fra virksomheden vil være begrænset, da lyset i stalden hovedsagelig vil være tændt i arbejdstiden, og da udendørslys er bevægelsesaktiveret. På baggrund af ovenstående forventer Syddjurs Kommune ingen væsentlige problemer med lysforhold. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal virksomheden lade foretage undersøgelse af forskellige lyskilder, således at gener fra lyset uden for ejendommen kan minimeres.

Transport

Ansøger oplyser, at al transport med husdyrgødning vil foregå på ejendommen, da alle arealerne ligger i direkte tilknytning til ejendommen. Undtagelsen hertil er to mindre arealer på den modsatte side af Lyngvej i forhold til ejendommen. Ved transport hertil vil vejen blive krydset, men der forventes maksimalt et par hundrede meters transport ad offentlig vej.

Da alle udbringningsarealer ligger i tilknytning til ejendommen, og der maksimalt køres et par hundrede meter ad offentlig vej i forbindelse med udbringning af husdyrgødning, er der ikke fremsendt kort over de primære transportruter. Syddjurs Kommune har vurderet, at der ikke skal stilles yderligere vilkår hertil. Ud over transport med husdyrgødning vil der være transport til og fra ejendommen med levende og døde dyr, transport af korn og transport i forbindelse med halm og egne afgrøder. På grund af ejendommens samlede størrelse og dyreholdets størrelse forventes antallet af transporter at være minimale. Transport med afgrøder er uændret i forhold til nudrift. Stigningen i antallet af transporter relaterer sig primært til transport med dyr og husdyrgødning.

Det er Syddjurs kommunes vurdering, at transport med de stillede vilkår ikke vil medføre væsentlige øgede gener.

Vilkår til minimering af gener fra anlæg:

17. Driften må ikke medføre væsentlige gener for omboende, herunder gener fra, lys, støv, støj, transport eller lignende.
18. Der skal til stadighed tilstræbes vedligeholdelse, renholdelse og ryddelighed på virksomhedens indendørs og udendørs arealer, således at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr. Herunder skal foder opbevares, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.
19. Der skal foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet. Bekæmpelse skal desuden foretages på Syddjurs Kommunes forlangende.
20. Landbrugsdriften på ejendommen må ikke give anledning til lugtgener, som af Syddjurs Kommune vurderes til at være væsentlige, uden for ejendommens areal. Staldbelægningen må derfor på intet tidspunkt overstige det ansøgte husdyrhold.
21. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere anlægsgener for omboende end forventet, skal virksomheden lade udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne, som godkendes af kommunen, og derefter gennemføre denne. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af virksomheden.
22. Transport skal i videst muligt omfang foregå indenfor normal arbejdstid.
23. Ved transport af husdyrgødning på offentlige veje skal ske, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal gødningen straks opsamles, og der skal efterfølgende rengøres.

Forurening fra anlæg
Ammoniak og natur

Vurdering af påvirkninger på naturområder jf. godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3.
Beskyttelsesniveauet for ammoniak fremgår af følgende tabel:

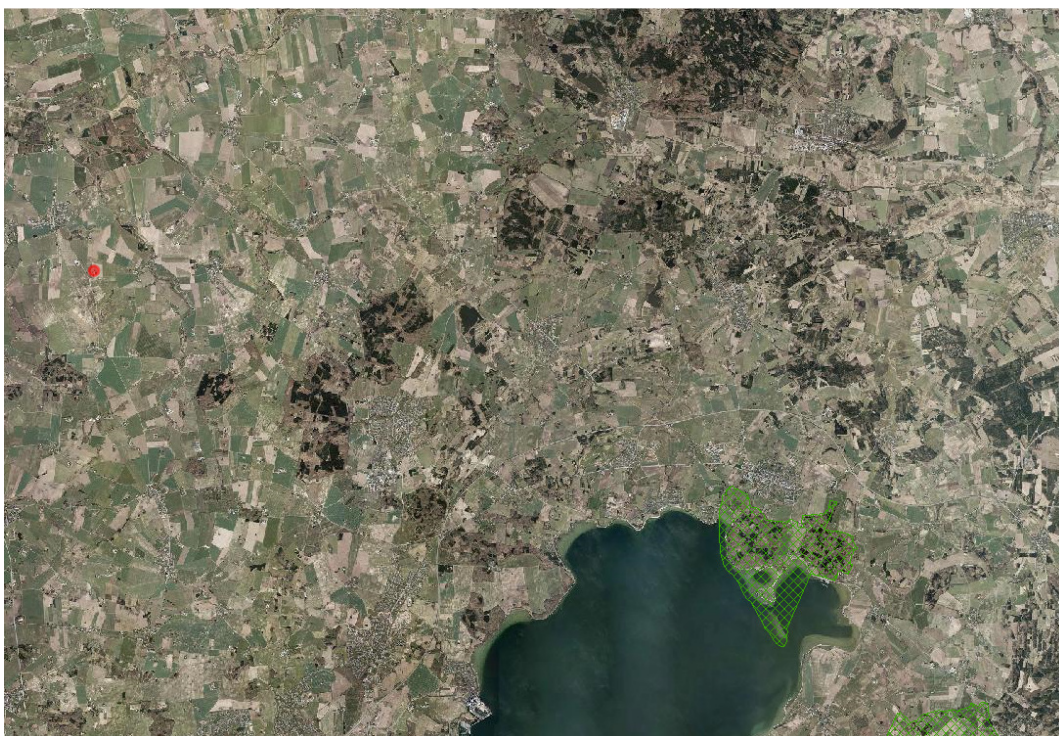
Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3, og ammoniakfølsomme skove.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

For tilladelser efter § 10 i husdyrloven gælder ovenstående afskæringskriterier kun indenfor 300 meter fra staldanlægget.

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur omfatter de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne. De er kortlagt af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Nærmeste kategori 1-natur er habitatområde 230 "Kaløskovene og Kalø Vig". Området er beliggende mere end 17 km fra anlægget. På baggrund af dyreholdets størrelse og afstanden fra staldanlægget til Natura 2000- område, vil depositionen være 0,0 kg N/ha/år, og beskyttelsesniveauet er overholdt.

Nærmeste natura 2000 området. Anlægget er markeret med en rød cirkel.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur udgøres af ammoniakfølsomme områder udenfor Natura 2000-områder, nærmere bestemte højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Der er ca. 1,51 km til nærmeste kategori 2 naturområde, der er et overdrev beliggende nordøst for anlægget. Da afstanden hertil er mere end 300 meter, er afskæringskriteriet i bilag 3 overholdt.

Nærmeste kategori 2 område er markeret med grøn cirkel. Anlægget er markeret med en rød cirkel

Kategori 3-natur

Kategori 3-natur udgøres af øvrige ammoniakfølsomme § 3-arealer, som minimum heder, moser og overdrev, samt ammoniakfølsomme skove. Nærmeste kategori 3 natur er en mose beliggende ca. 880 meter syd for anlægget og dermed mere end 300 meter fra anlægget. Afskæringskriteriet i bilag 3 er dermed overholdt.

Ca. 1,2 km nord for anlægget ligger et skovområde, der er registreret som potentiel ammoniakfølsom skov. Da skoven er beliggende længere væk end 300 meter fra anlægget, er afskæringskriteriet i bilag 3 overholdt.

Placering af kategori 3 natur i fht. anlægget. Anlægget er markeret med rød cirkel.

Øvrig § 3 natur

Der er mere end 300 meter fra staldanlægget til nærmeste eng, der er omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven. Denne er beliggende 780 meter syd for anlægget. På baggrund af afstanden hertil samt husdyrholdets

størrelse er det Syddjurs kommunes vurdering, at udvidelsen af dyreholdet ikke vil medføre en tilstandsændring af engen.

Staldanlæg i relation til Bilag IV-arter

Der er ingen registrerede bestande af Bilag IV-arter, eller potentielle levesteder i nærheden af staldanlægget.

Røddlistede-, fredede eller ammoniakfølsomme arter

Der er ingen forekomst af rødlistede, fredede eller ammoniakfølsomme arter i nærheden af bedriften indenfor den afstand, der vurderes at blive ammoniakbelastet eller på anden måde påvirket af driften.

Konklusion – anlægget

Det er kommunens samlede vurdering, at den ansøgte drift er foreneligt med habitatdirektivforpligtelsen, husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og beskyttelsen af truede arter.

Vilkår til anlæggets ammoniakpåvirkning af beskyttet natur:

Ingen vilkår

Påvirkning fra driften af arealerne

Påvirkning af natur

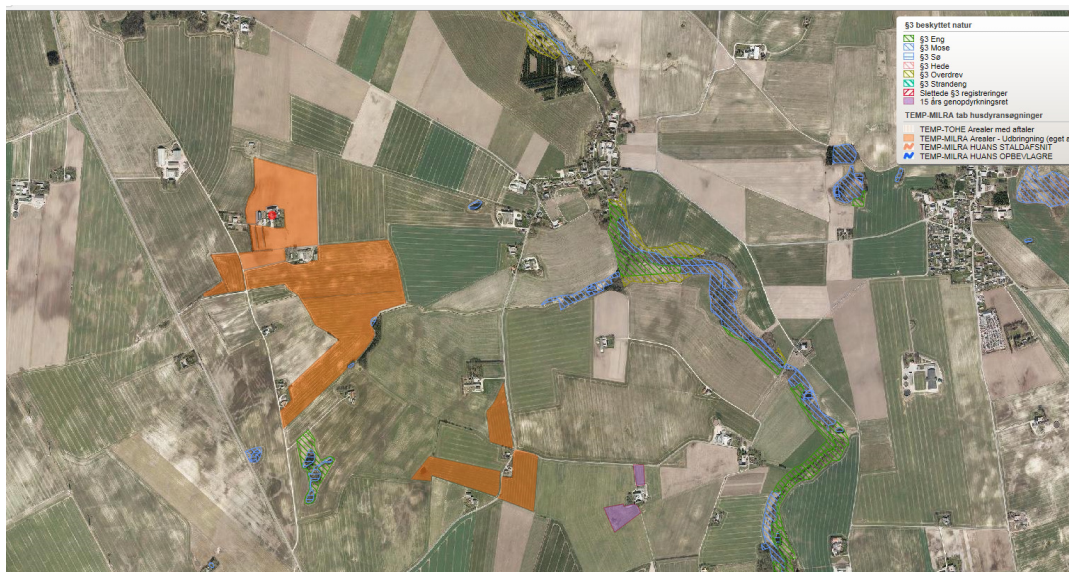
Godkendelsen omfatter samtlige arealer, der drives under CVR nr. 32812740.

Udbringingsarealer i relation til beskyttet natur

Der er ingen af udbringingsarealerne, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Der er ikke udbringingsarealer, der skråner ned mod beskyttet natur.

Der er ligeledes ingen udbringingsarealer, der grænser op til beskyttet natur, med undtagelse af mark nr. 7, der grænser op til en mindre sø. Søen er ikke ammoniakbegrænset.

Arealernes placering i forhold til beskyttet natur.

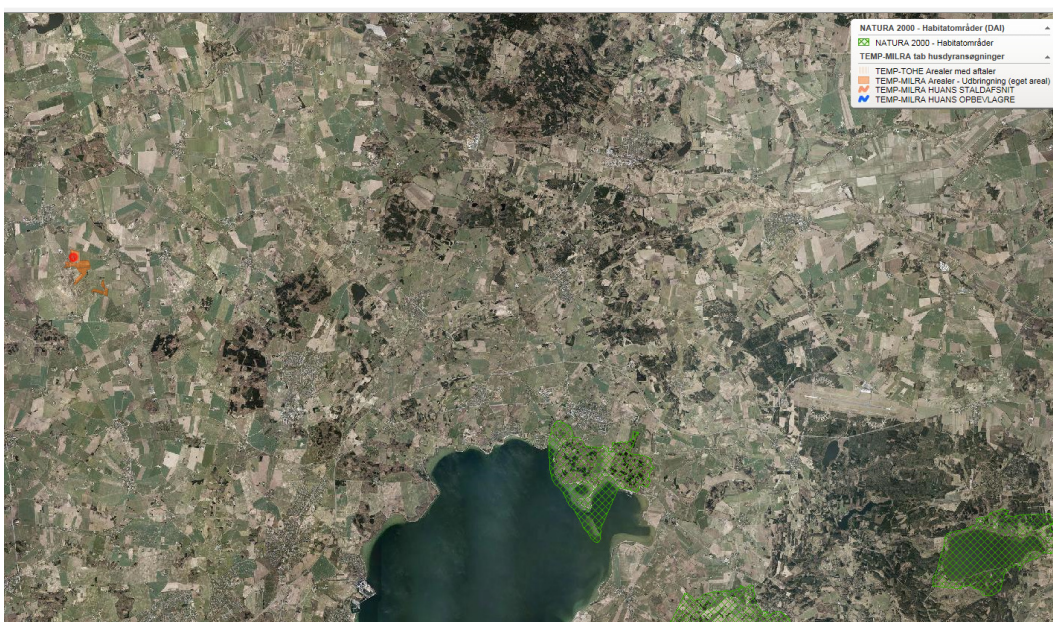
Randzoner og evt. kvælstoffølsomme naturtyper nedstrøms vandløb

Der er et vandløb langs mark 7-0. Det skal gøres opmærksom på, at der som minimum altid skal opretholdes en 2 meters bræmme ned til vandløbet. Ansøger er forpligtet til selv at undersøge, om der er andre krav.

Der er ingen kvælstoffølsomme naturtyper nedstrøms vandløbet.

Natura 2000-områder

Nærmeste Natura 2000-område fra udbringningsarealerne er "Kaløskovene og Kaløvig". Udpegningsgrundlaget for området ses bagerst. Der er mere end 15 km fra udbringningsarealerne til habitatområdet. Syddjurs Kommune vurderer derfor, at der pga. afstanden ikke vil ske negative effekter ved udbringning af husdyrgødning på habitatområdet.

Arealernes placering i forhold til nærmeste natura 2000 område.

Bilag IV-arter

Der er ikke registreret bestande af bilag IV-arter eller yngle- eller rastesteder for bilag IV-arter på eller i nærheden af udbringningsarealerne.

Rødlistede, fredede og ammoniakfølsomme arter m.v.

Syddjurs Kommune har ikke registreret sårbare eller fredede rødlistede arter i forbindelse med udbringningsarealerne.

Fredning, beskyttede diger og fortidsminder

Der er ingen arealkonflikter i relation hertil, da arealerne ikke er omfattet af beskyttede diger, fredninger, fortidsminder mm.

Udbringningsarealer ift. kommuneplansretningslinjer

Der er ingen af udbringningsarealerne, der er registret i Kommuneplan 2013 som muligt naturområde.

Alle arealer er beliggende indenfor et område, der i kommuneplanen er udpeget som særlig værdifuldt landbrugsområde.

Konklusion

Det er Syddjurs Kommunes samlede vurdering, at benyttelsen af udbringningsarealerne er foreneligt med habitatdirektivforpligtelserne, naturbeskyttelsesloven samt kommuneplaner mm.

Vilkår vedr. terrestrisk natur:

Ingen specifikke vilkår.

Nitrat til grundvand - kommunens bemærkninger og vurdering

Der er ingen udbringningsarealerne, der er beliggende i nitratfølsomme indvindingsområder. Størstedelen af arealerne er beliggende udenfor områder med særlige drikkevandsinteresser. Det er kun markerne 8-0, 8-1 samt 8-2, der er beliggende i område med særlige drikkevandsinteresser.

Det er derfor Syddjurs Kommunes vurdering, at anvendelsen af arealerne er foreneligt med grundvandsbeskyttelsen og nitratfølsomme indvindingsområder, og der skal ikke stilles vilkår hertil.

Vilkår til nitratudvaskning til grundvand:

Ingen specifikke vilkår

Nitrat til overfladevand

Arealernes afvandingsforhold

Alle udbringningsarealerne afvander til Grund Fjord via udløbet fra Alling Å. Arealerne afvander via rørledning for Skader å og direkte herfra til Skader å og videre til Alling Å og herfra ud i Grund Fjord. Alle vandløb er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3.

Der er ingen af arealerne, der hælder ned mod vandløb, så der vil ikke være risiko for overfladisk afstrømning af udbragt husdyrgødning.

Grund Fjord er i åben vandforbindelse med Randers Fjord, som er et sårbart Natura 2000-område (nr. 14, Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord). Arealerne i oplandet til Grund Fjord er derfor kategoriseret som beliggende i opland til et meget sårbart Natura 2000-område. Udpegningsgrundlaget for Randers Fjord fremgår af Bilag 4.

Nitratudvaskning til vandløb (herunder vandløb omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3)

Det vurderes, at en øget nitratudvaskning ikke vil få betydning for vandløbenes økologiske tilstand, idet der primært vil ske en videre transport af kvælstof til slutrecipienten.

Nitratudvaskning til ferske recipienter (herunder søer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3)

Der er ingen indskudte søer i vandløbssystemet nedstrøms udbringningsarealerne, hvortil der vil kunne ske en udvaskning af nitrat.

Vurdering af udvaskningen fra de ansøgte arealer i forhold til habitatforpligtelsen

Fuglebeskyttelsesdirektivet fra 1979 og Habitatdirektivet fra 1992 indeholder fælles EU-regler for naturbeskyttelse. Direktiverne pålægger bl.a. medlemslandene at udpege og beskytte levesteder og rasteområder for fugle og at beskytte truede naturtyper og plante- og dyrearter, henholdsvis fuglebeskyttelses- og habitat-områder (samlet betegnet som internationale naturbeskyttelsesområder eller Natura 2000-områder). Direkti-

verne fastsætter et overordnet mål for at sikre eller genoprette en gunstig bevaringsstatus for naturtyper, dyre- og plantearter. Danmark er forpligtet til at sikre, at der ikke sker en forringelse af status i de udpegede områder og til at iværksætte, hvad der er nødvendigt for at opnå de fastsatte mål. Tilladelser til aktiviteter i eller udenfor internationale naturbeskyttelsesområder må ikke kunne forringe områdets naturtyper og levestederne for arterne eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, området er udpeget for.

Af Habitatbekendtgørelsen (bek. nr. 408 af 01/05 2007) fremgår det, at der skal foretages en vurdering af om et projekt som det ansøgte, i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Ved kommunens vurdering af, om et Natura 2000-område vil kunne påvirkes væsentligt, indgår en vurdering af, om *det uden rimelig tvivl kan udelukkes, at der på baggrund af projektet vil ske skade på arter eller naturtyper, som er en del af udpegningsgrundlaget for det pågældende Natura 2000-område.*

Miljøstyrelsen har fastsat afskæringskriterier for, hvornår udvaskning af nitrat ikke kan medføre en skadesvirkning på overfladevande, herunder habitatområder samt yngle- eller rasteområder for beskyttede arter¹. Følgende punkter skal være opfyldt for, at der kan meddeles godkendelse til et husdyrbrug:

Kumulationskriteriet:

- Antallet af dyreenheder i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, må ikke have været stigende siden 1. januar 2007. I vurderingen, af om dette er opfyldt, skal inddrages viden om andre kilder til nitratudvaskning, der kan have givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007. En eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland.

Kumulationskriteriet betyder, at i oplande til Natura 2000-områder, hvor antallet af dyreenheder er stigende, vil alle ansøgninger som udgangspunkt få afslag, indtil antallet af dyreenheder igen er faldende.

Kriterier vedr. nitratudvaskning fra det enkeltstående projekt:

- Såfremt udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin må nitratudvaskningen den ansøgte husdyrproduktion maksimalt udgøre 1 % af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland. Det er Syddjurs Kommunes vurdering, at Grund Fjord / Randers Fjord er at betragte som et lukket bassin. Husdyrgødningen udgør som en tommelfingerregel cirka 1/6 af den samlede gødning som tildeles opdyrkede arealer, og det er alene husdyrgødningens andel, der tages i betragtning ved beregning af de 1 %.

Kriteriet betyder, at der som udgangspunkt gives afslag til ansøgninger, hvor nitratudvaskningen fra projektet er over 1 % af udvaskningen fra det pågældende opland, fordi en udvaskning af denne størrelse i sig selv vil have en væsentlig virkning eller skadesvirkning på Natura 2000-området.

Kammeradvokaten har vurderet, at overholdelse af Miljøstyrelsens vejledende afskæringskriterier som beskrevet herover er tilstrækkelig i forhold til kravene i habitatdirektivet². Det vil sige, at der per definition ikke vil ske skadesvirkning af et habitatområde, når begge afskæringskriterier overholdes.

¹ "Vejledende notat om afskæringskriterier for udvaskning af nitrat til overfladevande ved vurdering af ansøgninger efter husdyrgodkendelsesloven", Miljøstyrelsens J.nr. MST-1240-00281, samt "Supplement til den digitale husdyrvejledning om kommunernes opgørelse af husdyrtryk", Miljøstyrelsens J.nr. MST-1240-00263.

² Notat fra Kammeradvokaten vedr. "Vurdering af kvælstofudvaskning ved miljøgodkendelser til husdyrbrug". J.nr.: 40-2287 SFS/JKA

Vurdering af om det ansøgte projekt overholder kumulationskriteriet

Miljøstyrelsen har udarbejdet et oversigtskort over udviklingen i antallet af dyreenheder på oplandsniveau siden 1. januar 2007 (http://mst.dk/media/150054/kort_udv_de_vandoplande07til15.pdf) (<http://www.jordbrugsanalyser.dk/webgis/kort.htm>). Ifølge dette er antallet af dyreenheder i Grund Fjord faldet i perioden fra 2007 til 2015. Derfor vurderes det, at kumulationskriteriet er overholdt. Der er ikke kendskab til andre kilder til nitratudvaskning i det aktuelle opland, der har medført en øget nitratudvaskning. Syddjurs Kommune vurderer derfor, at det ansøgte projekt ikke i kumulation med andre projekter og husdyrbrug vil påvirke Grund Fjord væsentligt med hensyn til nitratudvaskning.

Vurdering af om det ansøgte projekt overholder afskæringskriteriet for enkeltstående projekter

Der ansøges om udbringning af en samlet mængde gødning fra 64,4 DE på 46,43 ha svarende til 1,39 DE/ha. Da udbringningsarealet kun udgør 0,1 procent af det samlede opland til Grund Fjord, og da der udbringes en forholdsvis lav mængde husdyrgødning, forventes det, at udvaskningen fra det ansøgte vil udgøre mindre end 1 % af den samlede udvaskning til Randers Fjord.

Det er Syddjurs kommunes vurdering, at det ansøgte ikke vil medføre en væsentlig negativ effekt på tilstanden i "Grund Fjord".

Husdyrgodkendelseslovens fastlagte beskyttelsesniveau for nitrat

Beskyttelsen af vandområder mod nitratbelastning fra overfladevand, er fokuseret omkring oplande, der afvander til nitratsårbare Natura 2000-områder. Afhængigt af recipientens sårbarhed for udvaskning af nitrat og oplandets evne til at tilbageholde nitrat (jordens reduktionspotentiale), indplaceres landbrugsarealer i nitratklasserne 0-III, hvor III er det mest sårbare.

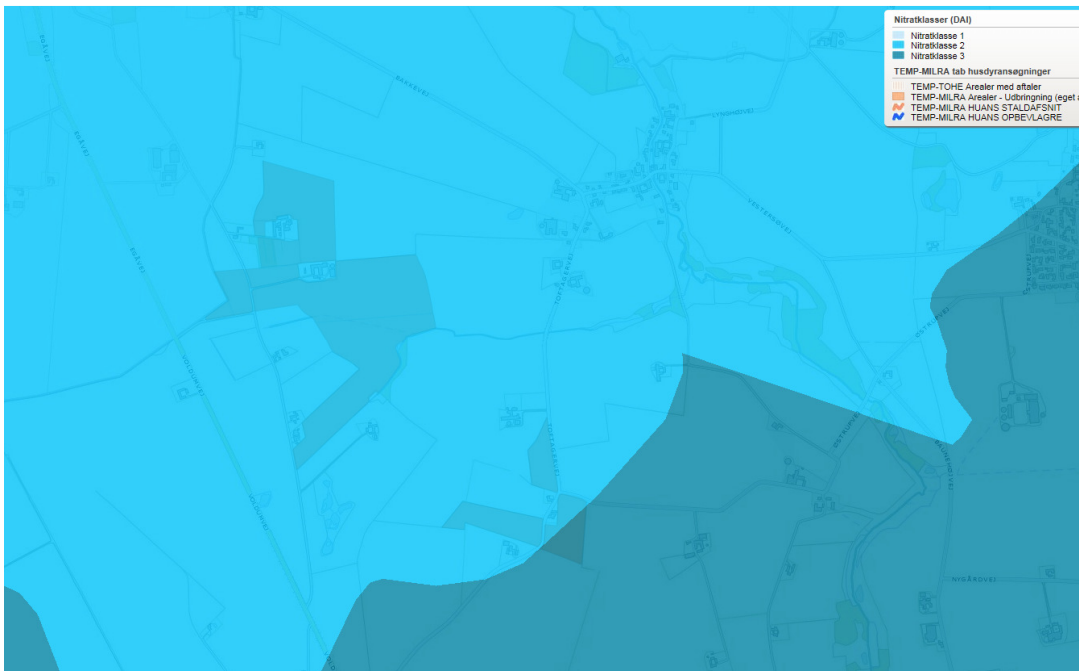
Såfremt det fastlagte beskyttelsesniveau (nitratklasserne) ikke er tilstrækkeligt til at sikre, at husdyrbruget kan drives på en måde, der yder tilstrækkelig beskyttelse af overfladevand, kan kommunen i særlige tilfælde vælge at indplacere et givet areal i nitratklasse eller flytte arealet over i en anden nitratklasse. Ved særlige tilfælde forstås en virkning på miljøet, som ikke er i overensstemmelse med reglerne i bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, eller en væsentlig miljøpåvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser.

Beskyttelsesniveauet for nitrat til overfladevande hviler endvidere på den vigtige forudsætning, at husdyrtrykket i et givet opland ikke øges, men enten er konstant eller faldende. Som beskrevet tidligere er antallet af dyreenheder i Grund Fjord faldet i perioden fra 2007 til 2015. Forudsætningen for beskyttelsesniveauet for nitrat er derfor overholdt.

Vurdering af behov for at stille vilkår i forhold til det fastlagte beskyttelsesniveau

Da husdyrtrykket i oplandet til fjorden ikke er stigende, vurderes forudsætningerne for beskyttelsesniveauet i bilag 3 at være opfyldt. Alle udbringningsarealer er beliggende i nitratklasse. 2,03 ha er beliggende i nitratklasse 3 og de resterende arealer er beliggende i nitratklasse 2. For at overholde kravet om maksimal udvaskning af kvælstof for arealer beliggende i nitratklasse etableres der 8 % ekstra efterafgrøder ud over det til enhver tid gældende krav. Den maksimalt tilladte udvaskning for arealerne er 55,9 kg N/ha. Da den reelle udvaskning fra arealerne er 55,7 kg N/ha er det fastlagte beskyttelsesniveau overholdt.

Der stilles vilkår til, at der til enhver tid skal etableres 8 % ekstra efterafgrøder ud over det til enhver tid gældende krav.

Samlet konklusion vedr. nitratudvaskning fra arealet

Det ansøgte projekt overholder med de stillede vilkår de af Miljøstyrelsen fastsatte afskæringskriterier for, hvornår udvaskning af nitrat ikke kan medføre en skadesvirkning på overfladevande i sig selv eller i kumulation med andre projekter. Under hensyntagen til habitatbekendtgørelsens § 7 samt forsigtighedsprincippet, er det derfor Syddjurs Kommunes vurdering, *at det uden rimelig tvivl kan udelukkes, at der med udvaskningen fra det ansøgte projekt vil kunne ske en væsentlig påvirkning af Natura 2000-området.* Det vurderes endvidere, at lovens fastlagte beskyttelsesniveau er tilstrækkeligt til at sikre, at der ikke sker en påvirkning af overfladevand med nitrat. Der er derfor mulighed for udbringning af husdyrgødning efter de generelle harmoniregler på det ansøgte areal.

Vilkår til nitratudvaskning:

24. Der skal på egne og forpagtede arealer hvert år etableres 8 % efterafgrøder udover de til enhver tid gældende lovpligtige efterafgrøder. De ekstra efterafgrøder skal følge de samme regler, som er gældende for de lovpligtige efterafgrøder. Det påhviler den ansvarlige for driften at kunne fremvise beregninger ved kommunens tilsyn, der dokumenterer, at kravet er overholdt.

Fosfor til overfladevand

Arealets afvandingsforhold er beskrevet under afsnittet "nitratudvaskning til overfladevand".

Lovgrundlag til vurdering af fosforudvaskning i forhold til Husdyrgodkendelseslovens fastlagte beskyttelsesniveau samt habitatforpligtelsen.

Beskyttelsen af vandområder mod fosforbelastning fra overfladevand, er i lovens fastlagte beskyttelsesniveau fokuseret omkring oplande, der afvander til sårbare (ferske såvel som marine) Natura 2000-områder.

Lovens fastlagte beskyttelsesniveau for oplande til Natura 2000-områder tager udgangspunkt i, at der gælder særlige regler for arealer i såkaldte "fosforklasser". Afhængigt af jordens beskaffenhed, afvandringsforhold, jordens fosfortal mm. indplaceres følsomme landbrugsarealer i disse fosforklasser. Et areals fosforklasse er afgørende for, hvor stort fosforoverskuddet må være på det pågældende areal. Fosforoverskuddet er i ansøgningsystemet beregnet som differencen mellem den tilførte mængde fosfor via husdyrgødningen og fraførslen af fosfor med afgrøderne. I fosforklasse I må fosforoverskuddet maksimalt øges med 4 kg P/ha/år (ansøgt drift sammenlignet med nudrift), i fosforklasse III skal der være fosforbalance på det pågældende udbringningsareal (tilførsel = fraførsel i ansøgt drift), mens fosforoverskuddet maksimalt må være 2 kg P/ha/år (med mindre der kan dokumenteres et FE/P indhold på minimum 20) i fosforklasse II. Er der arealer beliggende i fosforklasse, vil der blive stillet vilkår til sikring af, at beskyttelsesniveauet overholdes. Ansøger kan vælge at anvende forskellige virkemidler til at reducere fosforudvaskningen, og kommunen vil i disse tilfælde stille vilkår til anvendelsen af virkemidlerne.

Beskyttelsesniveauet for fosforoverskuddet (udpegningen af arealer i fosforklasser) hviler endvidere på den vigtige forudsætning, at husdyrtrykket i et givet opland ikke øges, men enten er konstant eller faldende.

På arealer i oplande til Natura-2000 områder, som IKKE ligger i fosforklasse, er lovens fastlagte beskyttelsesniveau, at fosforoverskuddet ikke må være større end harmonireglerne giver mulighed for, på det pågældende husdyrbrug.

Vurderer kommunen, at der på arealer (i eller udenfor fosforklasse) skal stilles vilkår, der rækker ud over det fastlagte beskyttelsesniveau, kan kommunen i særlige tilfælde vælge at stille skærpede vilkår. Ved særlige tilfælde forstås en virkning på miljøet, som ikke er i overensstemmelse med reglerne i bekendtgørelse om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, eller en væsentlig miljøpåvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser. Skærpede vilkår stilles ved at indplacere et areal i fosforklasse, eller, hvis arealet allerede ligger i fosforklasse, at rykke til en anden fosforklasse. Ansøger får i så fald mulighed for at tilpasse sin ansøgning med virkemidler, således at projektet kan leve op til skærpelsen. Der vil i sådanne tilfælde blive stillet vilkår til anvendelsen af de valgte virkemidler.

Vurdering af fosforudvaskning til vandløb (herunder vandløb omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3)

I vandløb har mængden af fosfor ikke nogen større betydning for miljøtilstanden, da dårlig miljøtilstand i vandløb skyldes andre forhold end fosfortilførsel. Vandløbenes betydning mht. fosforbelastning er først og fremmest transporten til søer eller marine vandområder, der vil kunne blive påvirket af fosfortilførslen. Det vurderes derfor, at en øget fosforudvaskning ikke vil få betydning for vandløbsmiljøet i de tidligere nævnte vandløb, idet der vil ske en videre transport til slutrecipienten.

Vurdering af fosforudvaskning til søer (herunder søer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3)

Vandplanerne er udarbejdet efter bestemmelserne i miljømålsloven, som lovmæssigt implementerer EU's vandrammedirektiv (direktiv nr. 2000/60/EF af 23. oktober 2000) i Danmark. Miljømålsloven fastsætter bindende rammer for myndighedsudøvelsen af øvrig lovgivning, jf. miljømålslovens § 3 stk. 2: "Statslige myndigheder, regionsråd og kommunalbestyrelser er ved udøvelse af beføjelser i medfør af lovgivningen bundet af vandplanen og den kommunale handleplan og skal herunder sikre gennemførelsen af indsatsprogrammet og den kommunale handleplan."

Der er ingen indskudte søer nedstrøms udbringningsarealerne.

Vurdering af fosforudvaskning til marine recipienter

Det fastlagte beskyttelsesniveau

Slutrecipienten for alle udbringningsarealerne er Grund Fjord, der er i åben vandforbindelse med Randers Fjord, som er et sårbart Natura 2000-område, der er overbelastet med fosfor. Beskyttelsen af vandområder mod fosforbelastning fra overfladevand, administreres som nævnt via fosforklasserne. Idet dyretrykket i oplandet, som tidligere beskrevet, er faldende, er forudsætningen for beskyttelsesniveauet i bilag 3 overholdt.

Ingen af arealerne er beliggende i fosforklasse. Arealerne er dog beliggende i oplandet til sårbart Natura 2000-område. Kravet til fosforoverskud for hele bedriften er overholdt, og der er ikke behov for at stille vilkår til fosforudledningen i henhold til godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Det er derfor Syddjurs Kommunes vurdering, at det ikke er nødvendigt at stille vilkår i forbindelse med fosfor til arealerne.

Vurdering af udvaskningen fra de ansøgte arealer i forhold til habitatforpligtelsen

Såfremt niveauerne fastsat i godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 ikke er tilstrækkeligt til at sikre, at husdyrbruget kan drives på en måde, der yder tilstrækkelig beskyttelse af overfladevand, kan kommunen i særlige tilfælde vælge at indplacere et givet areal i fosforklasse eller flytte arealet over i en anden fosforklasse. Ved særlige tilfælde forstås en virkning på miljøet, som ikke er i overensstemmelse med reglerne i habitatbekendtgørelsen eller en væsentlig miljøpåvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser. Er dette tilfældet, vil der blive stillet skærpede vilkår i henhold til godkendelsesbekendtgørelsens bilag 4. Der skal derfor foretages en habitatvurdering af udledning af fosfor til Grund Fjord.

I ansøgningen er der søgt om et fosforoverskud på 16,8 kg P/ha/år.

Af habitatbekendtgørelsen fremgår det, at der skal foretages en vurdering af, om et projekt som det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Ved kommunens vurdering af, om et Natura 2000-område vil kunne påvirkes væsentligt, indgår en vurdering af, om det uden rimelig tvivl kan udelukkes, at der på baggrund af projektet vil ske skade på arter eller naturtyper, som er en del af udpegningsgrundlaget for det pågældende Natura 2000-område.

I henhold til vandplan 1.5 (Randers Fjord) er målsætningen for Randers Fjord god økologisk tilstand. Randers Fjord er i basisanalyserne for 2015 – 2021 vurderet som værende i dårlig økologisk tilstand og i risiko for ikke at opnå god økologisk tilstand i 2021. Kvælstof er den primære begrænsende faktor for marine kystvande. Fosfor kan dog i perioder hen over sæsonen og specielt om foråret ligeledes være en begrænsende faktor for algeopblomstringerne i de kystnære marine områder og i fjorde og vige med ringe Selvom der tilføres mere fosfor til et areal, end der fraføres med afgrøderne, vil det ikke nødvendigvis medføre tab af fosfor til vandmiljøet. En fortsat nettotilførsel øger imidlertid risikoen for et fosfortab til vandmiljøet, da jordens evne til at tilbageholde fosfor falder med en akkumulering af fosfor. Når akkumuleringen af fosfor øges, forøges risikoen for et fosfortab samt størrelsen af fosfortabet. Risikoen for tab af fosfor til vandmiljøet er således bestemt af fosforpuljen i jorden.

Der foreligger ikke oplysninger om udbringningsarealernes fosfortal. Det kan derfor ikke udelukkes, at en del af det overskydende fosfor fra arealerne (det, der eventuelt ikke kan bindes i jordpuljen) vil ende i kystvandet. Der er dog visse forhold, der påvirker risikoen for fosforudledning: Lavbundslande, dræningsforhold, terrænhældning, brinkerrosion, jordtype samt endelig nærheden til recipienten.

Lavbundsarealer har øget risiko for udledning af fosfor. Kun 0,2 ha af de ansøgte arealer er lavbundsarealer. Alle udbringningsarealer ligger dog relativt langt fra slutrecipienten, og vurderes derfor ikke at udgøre en risiko for fosforpåvirkning af Grund Fjord og dermed Randers Fjord.

På drænedede marker er den normale vertikale vandstrømning i jorden brudt, hvorved vand og fosfor hurtigt kan føres fra rodzonen til vandløb og søer. Dræning af marker er hovedsageligt gennemført på lavtliggende, vandlidende jorde og på lerjorde. Hvis en mark er drænet, og drænene afvander til sø eller vandløb, kan det indebære krav, der modvirker en fosforafstrømning. Nogle af de ansøgte udbringningsarealer (ca. 94 ha), er drænet. Drænene ledes direkte i vandløb eller mindre søer. For de arealer der afvander til søer, vil udledt fosfor ikke blive ført til slutrecipienten. For arealer, der afvander til kanaler og grøfter, forventes der at være en vis transport videre til slutrecipienten. Fosforoverskuddet på arealerne er 16,8 kg P/ha og udgør mindre end 0,76 % af det samlede bidrag. Det forventes derfor, at udvaskningen ikke vil påvirke Grund Fjord og Randers Fjord negativt.

Hvis hældningen overstiger 6° må en mark, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen, som udgangspunkt ikke anvendes som udbringningsareal for flydende husdyrgødning (dog undtagen hvis husdyrgødningen nedfældes i parallel retning i forhold til det nærliggende vandmiljø). Hvis hældningen er under 6°, men i retning mod en recipient, kan det indebære krav, der modvirker en fosforafstrømning, eksempelvis en bræmme. Ingen af de ansøgte udbringningsarealer i oplandet, skråner betydeligt ned mod nærliggende vandløb.

Kunstigt udformede lige og kanaliserede vandløb med høje og stejle brinker er mere udsatte for brinkerrosion end naturlige vandløb. Hvis der endvidere gennem mange år har været dyrket tæt på vandløbskanten, er der sket en stigning i jordens fosforindhold i bredzonen i forhold til det naturlige niveau. Der er ingen af de ansøgte arealer, der er beliggende med risiko for brinkerrosion til nærliggende vandløb eller sø.

Alle udbringningsarealerne er sandjorder. Der vurderes at være lav risiko for fosfortab fra disse arealer.

Ifølge vandplan 1.5 er Grund Fjord og Randers Fjord karakteriseret ved en relativt stor afstrømning fra land (type O3 for Randers Fjord og O4 for Grund Fjord):

<http://miljoeGIS.mim.dk/spatialmap?&profile=vandrammedirektiv2basis2013>). Tilstanden er derfor i stor udstrækning bestemt af tilførslen fra land.

Det samlede areal i oplandet til Randers Fjord er 39.436 ha. De 46,43 ha udbringningsarealer udgør 0,12 % af det samlede areal, og der er et fosforoverskud på 16,8 kg P/ha ved den ansøgte drift. Ved det værste tænkelige scenarie vil der udledes 780 kg P/år til Grund Fjord (46,43 ha x 17,9 kg P/ha). Ifølge "Vandplan for hovedvandopland 1.5 Randers Fjord" (s. 108) udvaskes årligt 102.340 kg P/år til Randers Fjord fra det åbne land (landbrug, baggrund og spredt bebyggelse). De 780 kg P/år fra de ansøgte udbringningsarealer svarer altså til 0,76 % af det årlige "Åbent land bidrag" til Randers Fjord ($(831 \text{ kg P/år}) / (102.340 \text{ kg P/år}) \times 100 \% = 0,76 \%$). Der er her tale om en worst case beregning (hvor intet P oplagres inden recipienten). Det vurderes på den baggrund, at den ansøgte drift ikke medfører en væsentlig negativ effekt på tilstanden i Natura 2000-området "Ålborg Bugt, Randes Fjord og Mariager Fjord".

Der er ingen særlige lokale eller regionale beskyttelsesinteresser i Randers Fjord, udover dem der varetages af habitatdirektivet, som kan foranledige en skærpelse af beskyttelsesniveauet. På baggrund af ovenstående, er det derfor Syddjurs Kommunes vurdering, at der med udbringningen af husdyrgødningen i ansøgt drift ikke vil ske en forringelse af muligheden for at opnå god økologisk tilstand i Randers Fjord.

Syddjurs Kommune finder derfor ikke, at det er nødvendigt at stille skærpede vilkår til fosfortilledningen fra udbringningsarealerne i Syddjurs Kommune.

Samlet konklusion vedr. fosforudvaskning fra de ansøgte arealer

Beskyttelsesniveauet for fosforoverskuddet til overfladevande hviler på forudsætningen, at husdyrtrykket i oplandet er konstant eller faldende, hvilket, som allerede nævnt, er gældende i oplandet til Grund Fjord. Forudsætningen for beskyttelsesniveauet for fosforoverskuddet er dermed overholdt.

Det vurderes, at der ikke er behov for at stille skærpede vilkår i forhold til Husdyrgodkendelseslovens fastlagte beskyttelsesniveau i forhold til Grund Fjord, idet det er Syddjurs Kommunes vurdering, at der ikke vil ske en væsentlig miljøpåvirkning af recipienten. Ligeledes vurderes det, under hensyntagen til habitatbekendtgørelsens § 7 samt forsigtighedsprincippet, at det *uden rimelig tvivl kan udelukkes, at der med det ansøgte projekt vil kunne ske en væsentlig påvirkning af Natura 2000-området med fosfor.*

Vilkår til fosforudvaskning:

Der er ingen vilkår til fosforudvaskningen

SYDDJURS KOMMUNES SAMLEDE VURDERING

Syddjurs Kommune vurderer sammenfattende på baggrund af ansøgers redegørelse og kommunens vurdering, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til forebyggelse og begrænsning af forureningen fra husdyrbruget, når husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgning om godkendelse og efterlever vilkårene i nærværende miljøtilladelse. Samtidig vurderes det, at husdyrbruget kan drives på stedet uden væsentlige gener for omgivelserne og i overensstemmelse med habitatforpligtelsen.

OFFENTLIGGØRELSE

I henhold til Husdyrbrugslovens § 55 skal ansøgningsmateriale samt godkendelsen offentliggøres således, at offentligheden får lejlighed til at se materialet og udtale sig herom.

Udkast til tilladelse blev sendt i høring hos omkringboende, parter i sagen samt ansøger selv. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 4 uger.

Der indkom ingen bemærkninger.

KLAGEVEJLEDNING

Tilladelsen er truffet i henhold til Lov nr. 1572 af 20/12/2006 om miljøgodkendelse af husdyrbrug (med senere ændringer) og kan i medfør af § 76 påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Tilladelsen er offentliggjort på Syddjurs Kommunes høringsportal den 16. marts, 2017. Afgørelsen, der alene vedrører forholdene i henhold til Husdyrgodkendelsesloven, kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet indenfor 4 uger efter afgørelsens offentliggørelse, dvs. senest den 18.04.2017.

En eventuel klage over denne afgørelse har ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 stk. 1 i Husdyrgodkendelsesloven. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan ved sin behandling stadfæste, ændre eller ophæve tilladelsen.

En eventuel klage skal indgives via Klageportalen, som kan findes via et link på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside, www.nmkn.dk eller direkte på www.borger.dk eller www.virk.dk. På www.borger.dk eller www.virk.dk, skal der logges på, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Syddjurs Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af Deres klage, at der indbetales et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er for virksomheder og organisationer fastsat til 1.800 kr. og for privatpersoner er klagegebyret fastsat til 900 kr. som indbetales med betalingskort i Klageportalen.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) Klageren får helt eller delvis medhold i sagen, eller
- 3) Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommeelse af afgørelsen som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du grundet særlige omstændigheder ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Syddjurs Kommune. Vi videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes. For yderligere information se: <http://nmkn.dk/klage/hvordan-klager-du/>

Nærmere vejledning omkring brug af Klageportalen findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside, www.nmkn.dk samt på www.borger.dk og www.virk.dk.

Klageberettiget er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen dvs. naboer og klageberettigede personer, organisationer og myndigheder i forskelligt omfang. Såfremt afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger.

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jf. Husdyrgodkendelseslovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

Følgende er underrettet om afgørelsen:

- Sagens parter (bilag 1)
- Miljøministeren, Miljø- og Fødevareministeriet, Slotsholmsgade 12, 1216, Kbh. K, mfvm@mfvm.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedsøgade 20, 2100 Kbh. Ø, dnsyddjurs-sager@DN.dk
- Det Økologiske råd, Blegdamsvej 4b, 2200 Kbh. N, husdyr@ecocouncil.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Nord, Langelandsvej 8, 8940 Randers SV, senord@sst.dk
- Danmarks Sportsfiskeriforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, lokalgruppe Syddjurs v. Joy Klein, Kirkevænget 2, 8410 Rønde, syddjurs@dof.dk
- Esben Kannegaard, Museum Østjylland, ekn@museumoj.dk

Godkendelsen kan endvidere ses på Syddjurs Kommunes hjemmeside www.syddjurs.dk.

LOVGRUNDLAG

- Husdyrgodkendelsesloven: Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug (Lov nr. 1572 af 20/12/2006 med senere ændringer).
- Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen: Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug (bek. nr. 211 af 28.02.2017) med senere ændringer.
- Husdyrgødningsbekendtgørelsen: Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv.(bek nr. 1324 af 15.11.2016) med senere ændringer.
- Miljøstyrelsens digitale Wiki-vejledning (Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug) på www.mst.dk.
- Museumsloven: Bekendtgørelse af museumsloven (LBK nr. 1505 af 14.12.2006) med senere ændringer
- Naturbeskyttelsesloven: Lov om naturbeskyttelse (lovbek. nr. 933 af 24.09.2009) med senere ændringer.
- Habitatbekendtgørelsen: Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (bek. nr. 408 af 01/05/2007) med senere ændringer.
- Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007. Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV.
- Bekendtgørelse om affald, nr. 1309 af 18.12.2012.
- Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter, nr. 696 af 26.06.2012.
- Kommuneplan for Syddjurs Kommune 2013.
- Syddjurs Kommunes Naturkvalitetsplan 2013.
- Vejledende notat om afskæringskriterier for udvaskning af nitrat til overfladevand ved vurdering af ansøgninger efter husdyrgodkendelsesloven af 24.06.2010 samt Supplement til den digitale husdyrvejledning om kommunernes opgørelse af dyretryk af 28.02.2011.
- Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984 om ekstern støj fra virksomheder.

BILAG 1: Parter og høringsberettigede

Ejer

Anders Peter L. Steensen
Lars Jeppe L. Steensen
Jens Eskild L. Steensen
Niels-Henry L. Steensen
Lyngvej 14, 8543 Hornslet

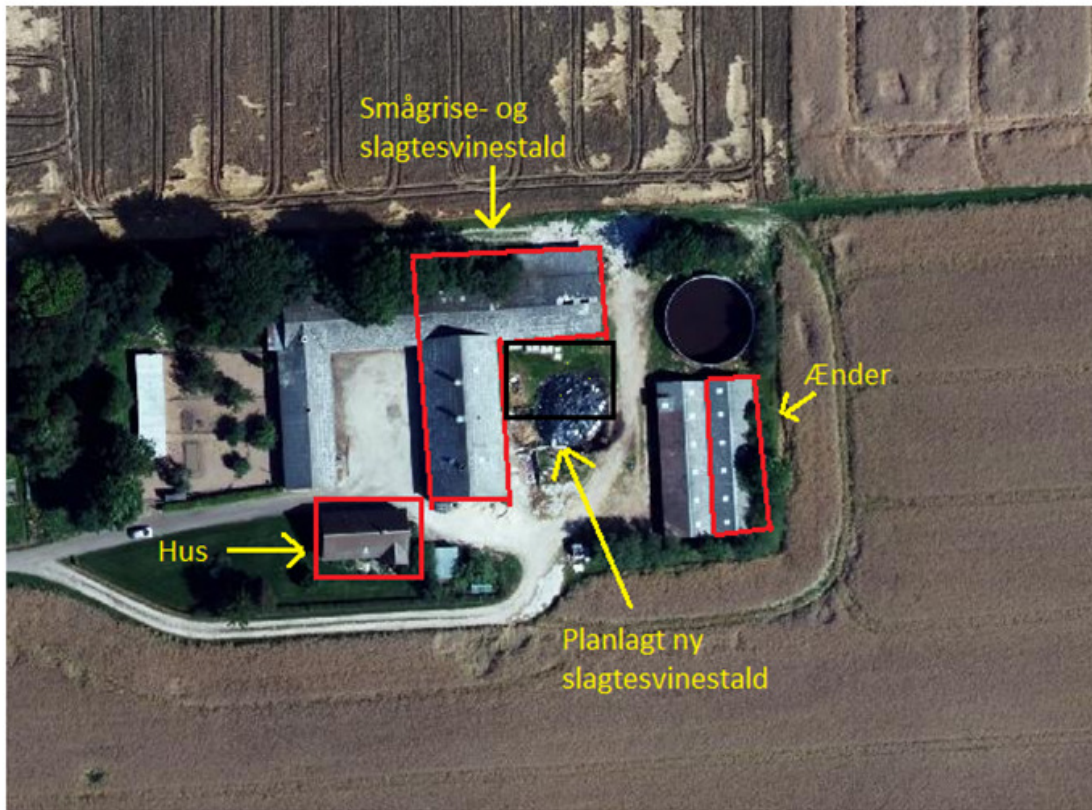
Ejere af forpagtede arealer

Anne-Lise L. Steensen
Lyngvej 14, 8543 Hornslet

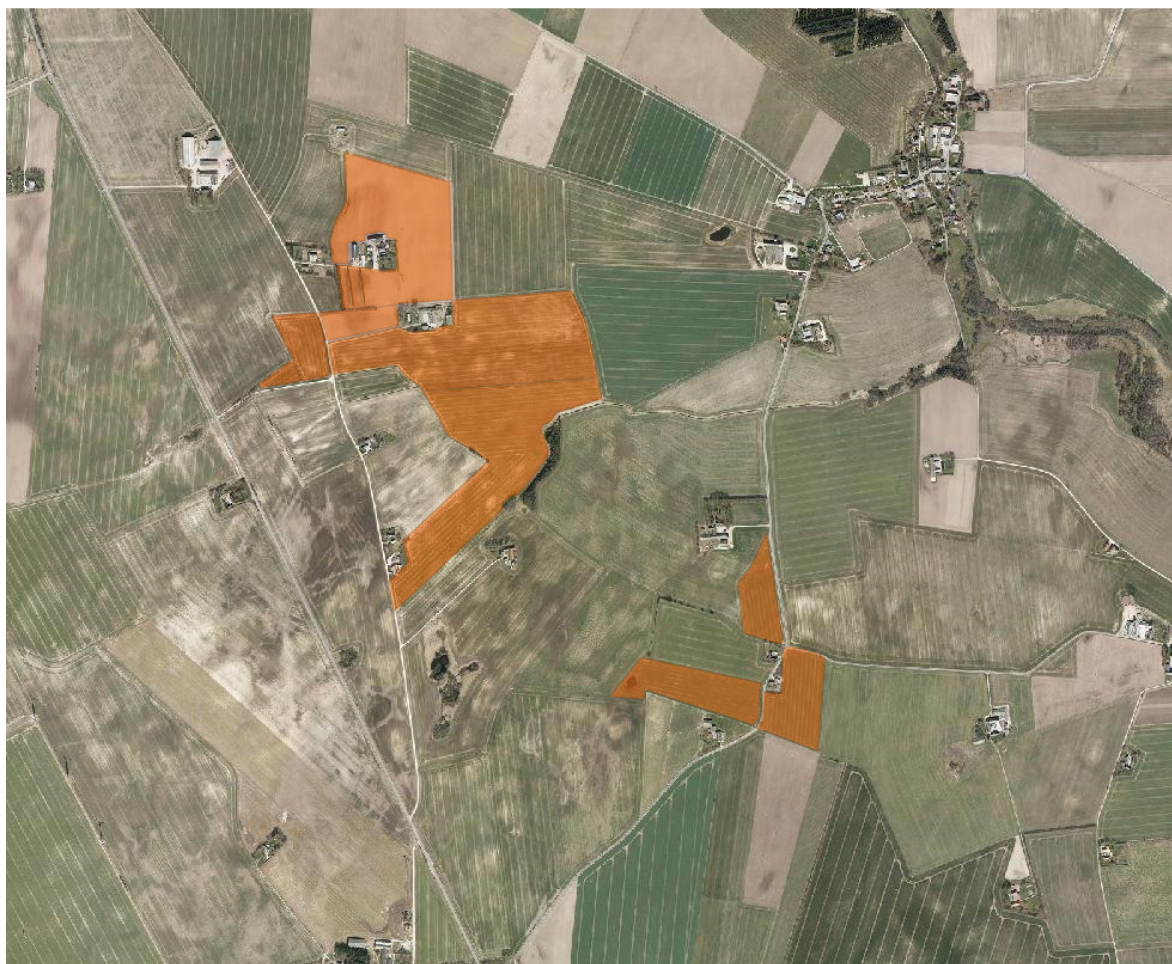
Naboer

Anne-Lise L. Steensen
Lyngvej 14, 8543 Hornslet

BILAG 2: Situationsplan over ejendommen

BILAG 3: Beliggenhed af ejede/forpagtede udbringningsarealer

BILAG 4: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område

Habitatområde 230: "Kaløskovene og Kaløvig"

- 1016** Sump vindelsnegl (*Vertigo moulinsiana*)
- 1166** Stor vandsalamander (*Triturus cristatus cristatus*)
- 1110** Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand
- 1140** Mudder- og sandflader blottet ved ebbe
- 1150** * Kystlaguner og strandsøer
- 1160** Større lavvandede bugter og vige
- 1170** Rev
- 1210** Enårig vegetation på stenede strandvolde
- 1220** Flerårig vegetation på stenede strande
- 1310** Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand
- 1330** Strandenge
- 3150** Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
- 6210** Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)
- 6230** * Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
- 7220** * Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand
- 7230** Rigkær
- 9110** Bøgeskove på morbund uden kristtorn
- 9130** Bøgeskove på muldbund
- 9150** Bøgeskove på kalkbund
- 9160** Egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund
- 91E0** * Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld